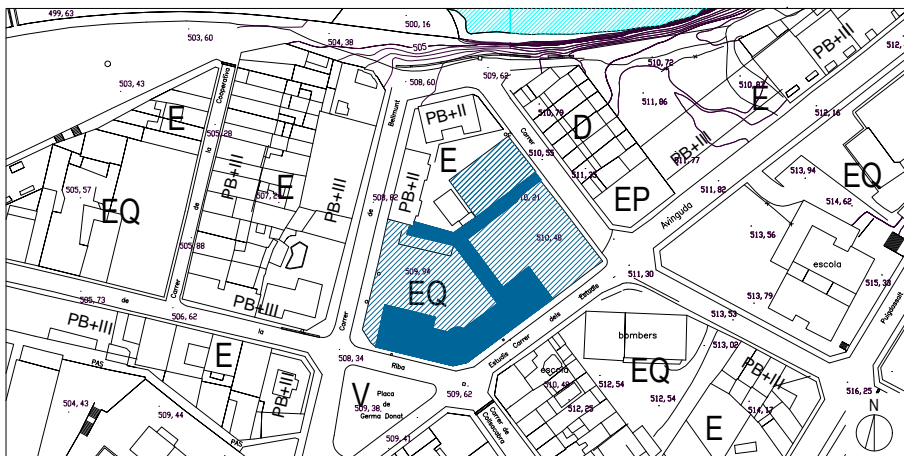

BCIL NIVELL-B

DENOMINACIÓ :	Escola Pública Fortià Solà
Altres denominacions:	Els <i>Nacionals</i> .
SITUACIÓ :	Plaça de Germà Donat (carrer del Estudis, cantonada amb carrer d'Enric Prat de la Riba)
DATA DE CONSTRUCCIÓ :	Projecte aprovat el 1 d'agost de 1936. La inauguració va ser l'any 1946. Arquitectura noucentista
AUTOR :	Francesc Navarro Borràs i Rafael Huidobro Pineda, arquitectes.
PROMOTOR :	Ajuntament de Torelló i Ministeri de Construcció Pública.
CONSTRUCTOR :	Jacint Bustins Tomàs, constructor.
TIPOLOGIA :	Equipament escolar en edifici lineal i pati.
CONTEXT :	Zona propera a la riba del riu en àmbit, antigament industrial lligat al Ges, actualment residencial i de concentració d'equipaments educatius.
RÈGIM URBANÍSTIC :	
Planejament Vigent:	Revisió del Pla General d'Ordenació Urbana de Torelló. Desembre 1999.
Classificació:	Sòl Urbà
Qualificació:	Equipament Escolar (EQ 21)
RÈGIM JURÍDIC :	
Titularitat:	Municipal
Condicions / servituds:	
PLÀNOL DE SITUACIÓ.	Escala 1/2500

BCIL NIVELL-B**DESCRIPCIÓ :**

Centre escolar que ocupa la quasi totalitat d'una mansana urbana, format per un gran espai obert, destinat a pati d'espbarjo, i un edifici lineal que presideix el conjunt.

L'edifici està format per dues ales en angle, articulades per una rútila central que se situa en xamfrà i fa d'accés a l'edifici. Una de les dues ales està alineada al carrer d'Enric Prat de la Riba o plaça de Germà Donat (ala oest) i l'altra al carrer dels Estudis (ala est), de manera que ambdues formalitzen el front visual de l'escola al carrer, que està centrat i dirigit pel xamfrà d'accés, orientat a sud. Els caps de les ales presenten més amplada.

És de planta baixa i un pis, amb coberta inclinada a dues vessants amb el carener que gira adaptant-se a la linealitat de l'edifici. Obert per un ritme de finestres compostes generalment per grups de finestres, separades per mainells de pedra. Quan arriben al xamfrà esdevenen finestres unitàries verticals, algunes d'arc de mig punt. En aquest punt singular l'accés es produeix per una gran portalada d'arc rebaixat, emmarcada de carreus de pedra motllurats i amb la clau esculpida. Tot l'edifici està arrebossat i pintat de color ocre i les obertures estan emmarcades de pedra.

Darrere aquests murs, a la banda nord, hi ha el pati, dividit en dues parts per una construcció lineal que fa de passadís cobert i a la vegada permeable i obert per una porxada doble d'arcs de mig punt. Comunica, travessant el pati, l'edifici principal amb uns coberts secundaris de planta baixa, idèntics a l'estructura que fa de pas, però amb els arcs tancats a l'interior per poder seu utilitzats com a annexos. Estan disposats de forma paral·lela a les ales principals.

EVOLUCIÓ D'USOS:

Original: Escola pública
Actual: Escola pública

ESTAT DE CONSERVACIÓ: Bo, el manteniment del conjunt és força constant, la qual cosa en facilita la bona conservació.

VALORACIÓ: Exemple d'escola de disposició clàssica, constituïda per ales d'arcades seriades.

DADES HISTÒRIQUES:

El projecte de construcció d'una nova esclona es va iniciar l'any 1936. Aleshores, l'alcalde Ramon Casacuberta va negociar la compra de 6.853 m² amb el propietari Manuel Font Feyner. El preu proposat per a la venda ascendia a 18.000 pts. L'aparellador municipal, Pere Coma Baulenas, va planificar urbanísticament la ubicació de les noves escoles.

L'esclat de la Guerra Civil Espanyola (1936-1939) va impedir que es materialitzés el projecte.

L'any 1940 i la consegüent construcció dels habitatges de Protecció Oficial afavorí la recuperació del projecte. Torelló entrà dins del pla de *Regiones Devastadas* i fou adoptada pel *Caudillo*, el general Franco.

BCIL NIVELL-B

Urbanitzaren els carrers de Collsacabra, Diputació, Manlleu, Puigdassalit i Sant Roc. El carrer de Collsacabra neix a la plaça dels Estudis, avui Germà Donat. L'Ajuntament adquirí, l'any 1941, una parcel·la de terreny de 6.791 m² a Manuel Font. L'indret era conegut amb el nom de *El Firal* i la finca matriu de la qual se segregava *El Gelabert*. El preu pagat va ascendir a 26.960 pts amb 12 cèntims. Part d'aquests terrenys serien destinats a via pública. L'alcalde, Santiago Bardolet Santigosa, i el síndic, Feliu Canadell Ullastre, varen realitzar la compra.

Els arquitectes Francesc Navarro Borràs i Rafael Huidobro Pineda projectaren les noves escoles. El terreny destinat a escola va ser, finalment, de 5.420 m². L'edifici constava de planta baixa i un pis, un porxo de 142 m² i uns patis de 2.095 m². S'usaren còdols de riu en els sòcols i murs de l'edifici. La inauguració va ser l'any 1946.

L'any 1953 prengué cos el projecte de construir dos grups d'habitatges de Protecció Oficial segregant part dels patis de l'escola. Els dotze habitatges serien destinats a funcionaris i mestres de l'escola. L'alcalde Josep Vidal Camprodon va ser l'impulsor del projecte. Jacint Bustins Tomàs en va ser el constructor.

L'escola rebé el nom de *Fortián Solà* en honor a l'historiador local. Durant els anys del franquisme, l'escola rebia el nom de *Escuelas Nacionales*. Popularment, es coneixien amb el nom dels *Nacionals*.

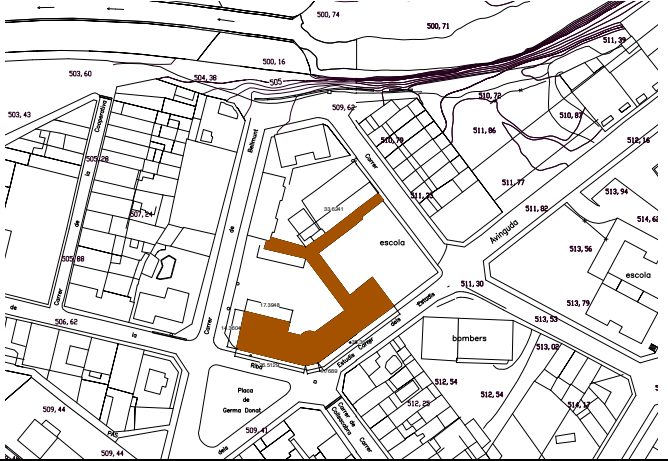
Posteriorment, l'escola no ha sofert canvis de consideració. Part de les voltes del pati es convertiren en taller de plàstica. La pavimentació d'un dels patis i la seva conversió en pista esportiva de bàsquet i unes plaques de ceràmica amb el nom de l'escola són les intervencions més significatives.

BIBLIOGRAFIA:

- Gràfica:** - AJUNTAMENT DE TORELLÓ, *Revisió del Pla General d'Ordenació Urbana*. Estructura i Usos del Sòl Urbà i Urbanitzable, E. 1:4.000. Torelló 1999.
- Escrita:** - SOLA I MORETA, FORTIÀ, *Història de Torelló*. 2 vol. 1947-1948. AMT, registre, obres públiques.

BCIL NIVELL-B

APIE		ARQUITECTURA PÚBLICA, SEMIPÚBLICA I EQUIPAMENTS		APIE	Pàg. 4
		DENOMINACIÓ: Escola pública Fortià Solà		DESCRIPCIÓ DEL BÉ: <ul style="list-style-type: none"> - Escola de Planta baixa i pla pis que ocupa una finca situada a la cruïlla de dos carrers. Té dues ales en una direcció a cada façana, amb accés i vestíbul al xamfrà i uns cossos annexes a la planta baixa. 	
PLÀNOL DE SITUACIÓ		SITUACIÓ: Plaça Germà Donat		RAONS QUE ACONSELLEN LA SEVA INCORPORACIÓ AL CATÀLEG DE BÉNS: <ul style="list-style-type: none"> - Pels seus valors històrics i arquitectònics. 	
COOR. UTM REF CADASTRAL	x: 439388,4691 y: 655642,7321 94,57,603				
DETERMINACIONS NORMATIVES: <ul style="list-style-type: none"> - Nivell d'intervenció "B" - Protecció integral de l'edifici - S'acceptaran les obres de modernització de les instal·lacions i dels elements arquitectònics per adequar-los a l'ús docent que avui dia fixen les normatives sectorials. 					